

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

NIDCAP

دکتر صدرالدین مہدی پور-فوق تخصص نوزادان دانشگاہ علوم پزشکی گیلان

اصلاح فیزیکی لوازمی که تولید صدا می کنند

جایگزینی سینک‌های فلزی با سینک‌هایی از جنس جاذب صدا

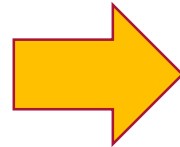
آموزش و یادآوری مداوم به تیم مراقبتی
و سایر مراجعه‌کنندگان مبنی بر رعایت
سکوت

خودداری از قرار دادن
پرونده نوزاد
بر روی تخت وی،
جهت کاهش آلودگی صوتی
در اطراف تخت نوزاد

جایگزینی قاب پرونده فلزی با قابی از جنس پلاستیک

• سوال مهم

• ایا کاری که انجام می دهیم در حد تحمل و توانایی نوزاد است یا بیشتر از ظرفیت اوست؟

- برای پاسخ به این سوال ما فقط به یک جفت **چشم آموزش دیده و باز عاطفه دار** نیاز داریم که بتواند رفتار نوزاد را درک کند.
- و رفتار نوزاد همیشه مورد مشاهده دقیق باشد.
- این داده های کسب شده صدا و **سخن نوزاد** با ماست که باید در همه مراقبتهای ما انعکاس یابد.
- ما این جوانب را نه دو یا سه ساعت در روز بلکه 24 ساعته و تمام مدت و در طول اقامتش در بیمارستان باید مد نظر قرار دهیم.

مشاهده رفتار نوزاد

- تظاهر دائمی از عملکرد مغز
- همیشه در دسترس برای مشاهده
- راهنمایی خوب برای محیط، مداخله و مراقبت از نوزاد

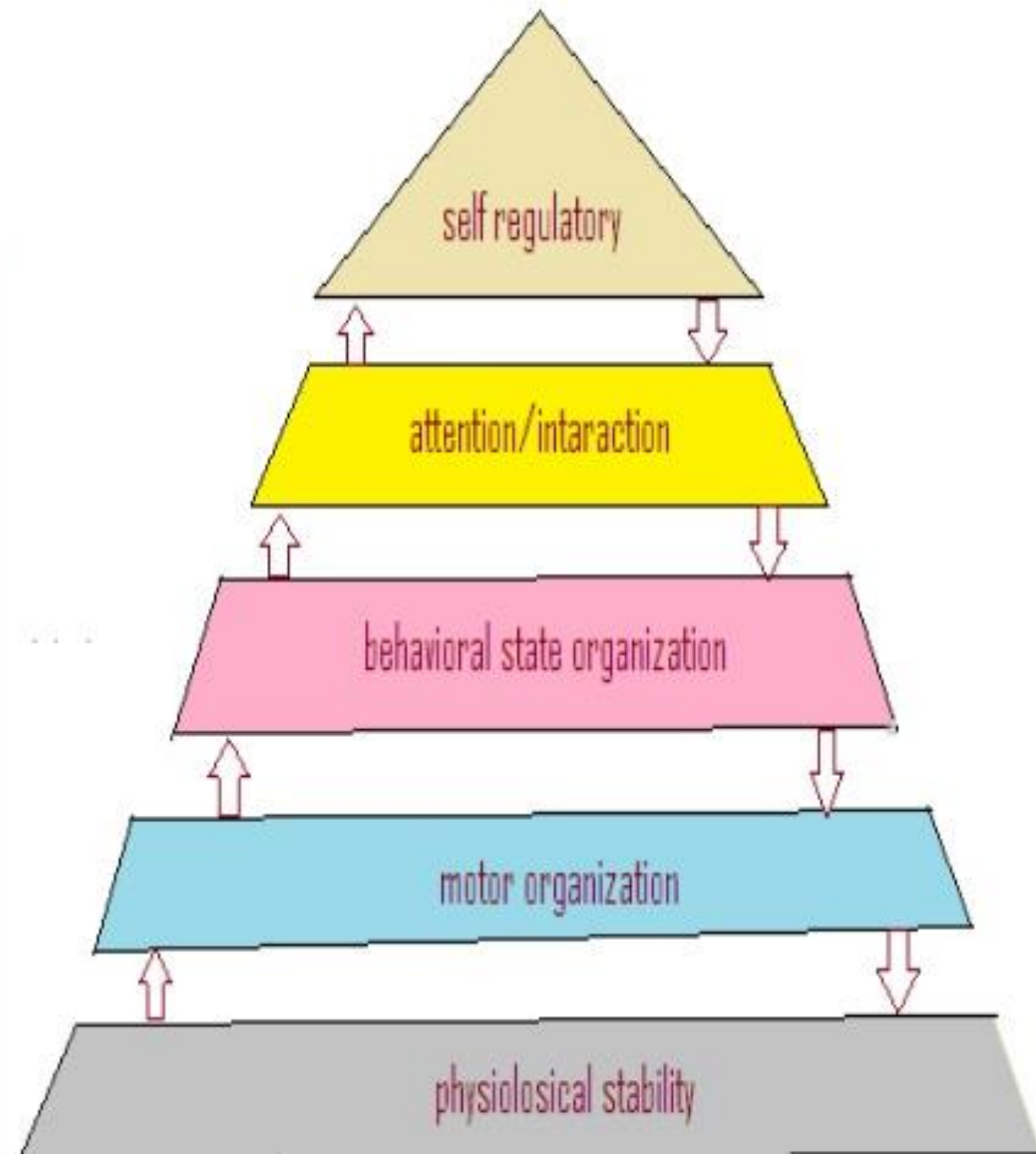
• از ابتدای تولد یک ارتباط سازمان یافته بین عملکرد قسمت‌های مختلف مغز وجود دارد که در مرکز آن کارکردهای اتونومیک است مانند تنفس، ضربان قلب، فشارخون و ....

• اگر به سلامت سیستم اتونوم نوزاد اهمیت ندهیم کل زندگی نوزاد به خطر می افتد و مهم نیست که بعد از آن چه مراقبتی را می خواهید اجرا کنید و نوزاد زنده نخواهد ماند.

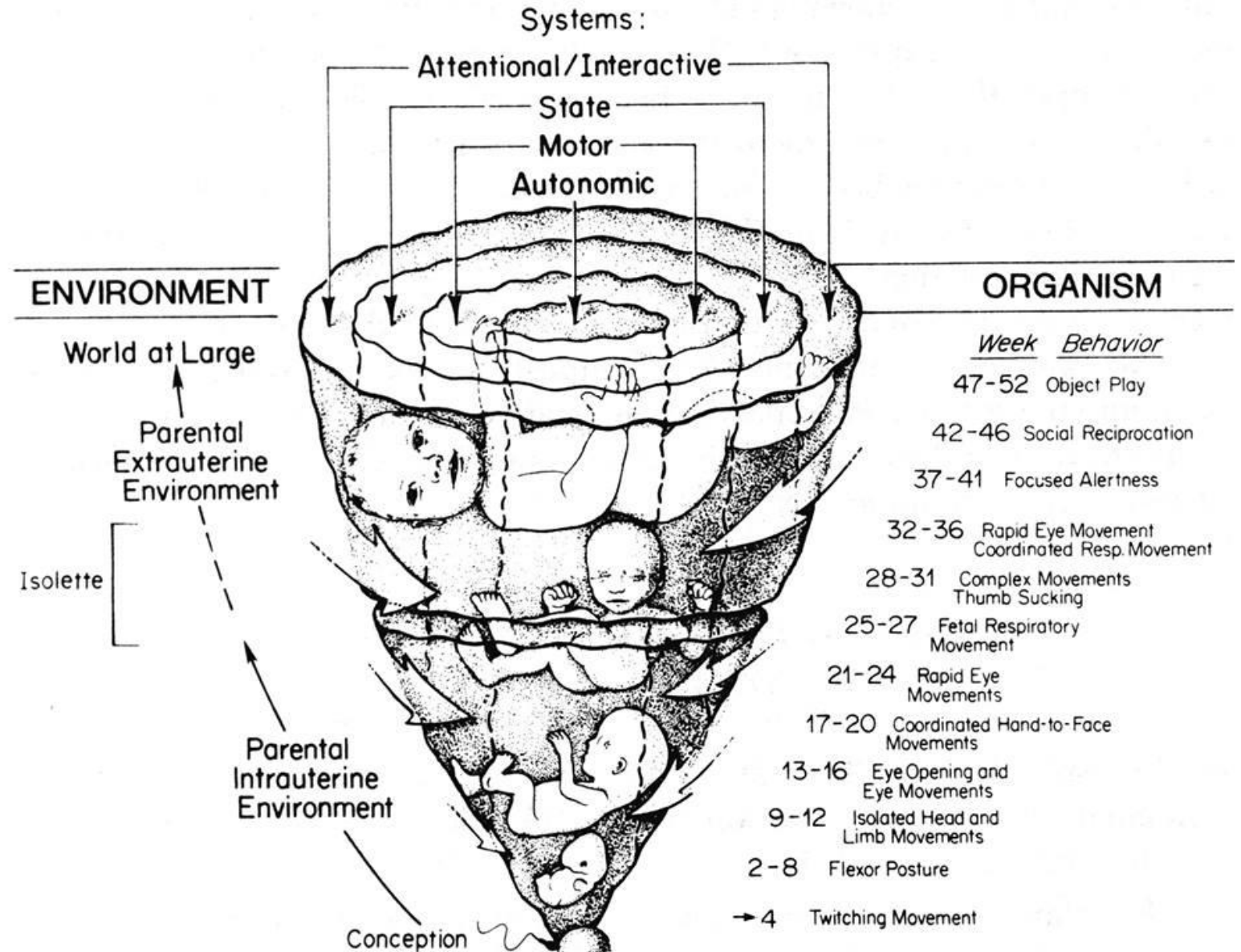
- اطراف این هسته مرکزی سیستم حرکتی قرار دارد و بعد از آن لایه state organization (سازماندهی وضعیت هوشیاری از خواب تا بیداری تا هوشیاری کامل) و بعد از آن لایه مربوط به توجه، دقت و ارتباط با دنیای اطراف قرار دارد.
- این سیستمها یکدیگر را حمایت و کمک می کنند و اگر یکی خوب کار نکند به دیگری آسیب می رسد.

Pyramid of synactive theory of infant behavioral organization with the physiological stability at the foundation

MODEL OF THE SYNACTIVE ORGANIZATION OF BEHAVIORAL DEVELOPMENT

NIDCAP® BEHAVIORS
(Excluding Sleep/Wake States)

Autonomic

Tremor
Startle
Twitch: Face, Body, Extremities
Spit-up
Gag
Burp
Hiccough
BM Grunt
Sounds

Body

Flaccid Arms/Legs
Flexed Arms/Legs
Extend Arms/Legs
Smooth Movements: Arms, Legs, Trunk
Stretch/Drown
Diffuse Squirm
Arch
Tuck Trunk
Leg Brace
Finger Splay
Airplane
Salute
Sitting on Air
Hand/Foot Clasp
Hand to Mouth
Grasping
Holding On
Fisting

Face

Tongue Extension
Hand on Face
Gape Face
Grimace
Smile
Mouthing
Suck Search
Sucking

Attention

Fuss
Yawn
Sneeze
Face Open
Eye Floating
Avert
Frown
Ooh Face
Locking
Cooing
Speech
Movement

سیستم اتونوم

- رفتارهای سیستم اتونوم به گروه های زیر تقسیم می شوند:
- الگوی تنفسی
- رنگ
- الگو های حرکتی مربوط به ثبات سیستم خودکار
- رفتارهای تنفسی و احشایی

سیستم اتونوم

- نقش مشاهده در شناخت سیستم اتونوم
- تنفس:
  - **منظم** : فاصله بین دوتنفس، یکنواخت و ثابت است.
  - **نامنظم** : فاصله بین دوتنفس، متغییر بوده، یک زمان کوتاه و در زمان دیگر طولانی تر است
  - **آهسته** : تعداد تنفس کمتر از 40 تنفس در دقیقه می باشد.
  - **تند** : تعداد تنفس بیشتر از 60 تنفس در دقیقه می باشد.
  - **وقفه تنفسی** : ایست تنفسی به مدت 2 ثانیه و یا بیشتر از 2 ثانیه.(در زمان ارزیابی رفتارهای مربوط به خواب نوزاد زمانی که وی در وضعیت خواب AA قرار دارد، وقفه تنفسی بیشتر از 8 ثانیه وجود دارد.)

رنگ نوزاد:

- **زردی** ناشی از ایکنر نوزادی : ظاهر زرد رنگ، پوست و سفیدی چشم ها زرد می باشد (زردی پوست و قسمت سفید چشم ها).
- **صورتی** : خونرسانی خوب همراه با رنگ صورتی در چهره شامل نواحی دهانی و گیجگاهی.
- **رنگ پریده** : مناطق سفید و خاکستری مایل به سبز رنگ چهره مثلاً نواحی پیشانی، بینی و دهان، گیجگاه و یا کل ظاهر پوست نوزاد.
- **پوست شبکه شبکه** : الگوی عروق خونی سطحی که به صورت شبکه شبکه، اغلب در صورت، گردن و گاهی در کل بدن و از جمله اندام ها قابل مشاهده می باشند.
- **رنگ قرمز** : ناشی از تجمع خونرسانی زیاد و ازدیاد خون در یک منطقه می باشد.
- **خاکستری** : رنگ بنفش و یا سیاه بخشی و با تمام چهره و یا کل سطح بدن.
- **آبی (سیانوزه)** : مناطق سیانوزه در دهان و یا سایر مناطق صورت، تنه و یا اندام ها.

الگوی حرکتی مربوط به ثبات سیستم عصبی خودکار:

- **لرزش**: لرزش بخشی و یا تمام بدن مثلاً لرزش پا، لرزش چانه.
- **پرش ناگهانی از جا**: حرکت گسترده ناگهانی و پوشش دهنده بازوها، تنه و یا پاها و یا کل بدن.
- **انقباض عضلانی** (در چهره، بدن و اندام ها): پاسخ عضلات اسکلتی به صورت انقباضات متمرکز این عضلات. احتمالاً به دلیل پیام های عصبی ای است که به طور همزمان رشته های عصبی عضله مربوطه را تحریک می کنند؛ که بر حسب محل بروز ثبت می شود.

رفتارهای احشایی و تنفسی:

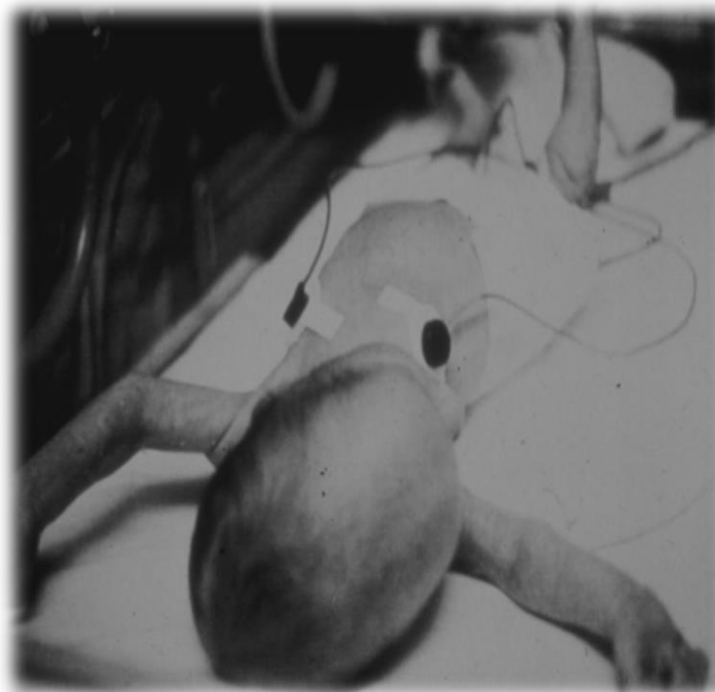
- **بیرون دادن آب دهان** : تف کردن، بیرون کردن محتویات خورده شده و یا بزاق. بیشتر از یک آبریزش معمولی دهان، مد نظر می باشد.
- **اوق زدن** : نوزاد در یک لحظه حالت قطع تنفس ناگهانی و یا قورت دادن چیزی را نشان می دهد. در زمان بروز این حالت، الگوی تنفس نیز دچار اختلال می شود. اغلب موارد، اما نه همیشه این حالت همراه با دهان نیمه باز مشاهده می شود.
- **آروغ زدن** : نوزاد در زمان بازدم مقدار زیادی هوا را بطور ناگهانی، خارج می کند.
- **سکسکه کردن** : نوزاد سکسکه می کند یعنی یک یا چند صدای تکرار شونده نیز در هنگام دم شنیده می شود که همراه با اسپاسم گلون و دیافراگم می باشد.

- **صدای دفع گاز از روده ها و یا زور زدن** : چهره و بدن نوزاد این حالت را نشان می دهد که می تواند یا به صورت حرکات روده ای باشد و یا به صورت دفع گاز و یا مدفوع مشاهده شود.
- **آوای صدا مانند** : آوای نامفهومی همراه با ناله را ادا می کند که شبیه آوای صوتی پراکنده و نامفهوم می باشد.
- **آه** : دم و بازدم طولانی تر و عمیق تر از یک الگوی تنفسی گفته می شود، که می تواند صدادار باشد.
- **نفس بریده** : نوزاد به صورت سخت و مشکل نفس می کشد اغلب بعد از یک وقفه تنفسی اتفاق می افتد. نوزاد ممکن است دم خود را کامل نکرده و به آرامی به مرحله بعدی (بازدم) وارد نمی شود.

رفتارهای استرس نوزاد (اندامها)

صاف کردن دست

حالت هواپیمایی دستها

رفتارهای استرس نوزاد (انتهاها)

مشت کردن انگشتان

راست کردن دست

و

باز کردن انگشتان دست از هم

باز کردن انگشتان دست از هم

رفتارهای استرس نوزاد (انتهاها)

علامت ایست

رفتارهای استرس نوزاد (انتهاها)

راست کردن دست
و باز کردن انگشتان از هم

رفتارهای استرس نوزاد

قوس کمر
و گردن

رفتارهای استرس نوزاد

راست کردن بازوها، اخم کردن،
پوشاندن چهره توسط بازوها

خمیازه، اخم، شکلک صورت،
باز کردن انگشتان دست از هم

رفتارهای استرس نوزاد

اخم کردن، پوشاندن چهره

توسط بازوها

اخم کردن، باز کردن انگشتان
دست از هم

رفتارهای خودآرامسازی نوزاد

قرار دادن دست بر روی چهره

رفتارهای خودآرامسازی نوزاد

حمایت نوزاد برای خم
کردن پاها و تماس کف
پاها با یک سطح

حمایت نوزاد برای نزدیک کردن اندامها
به محور بدن و خم شدن اندامها

حمایت نوزاد
برای مکیدن
انگشتان

حمایت نوزاد در جهت خودآرام سازی وی

ایجاد فرصت برای نوزاد در جهت گرفتن دست مراقب و یا لوله تغذیه ای خودش و
یا گرفتن لبه ملحفه خودش

حمایت نوزاد در جهت خود آرام سازی وی

- تماس پوست به پوست
- عدم تکان دادن نوزاد، یا ضربه زدن به پشت وی
- حمایت نوزاد توسط ملحفه های نرم

رفتارهای مربوط به توجه

- نوزادان بسیار توانا هستند و کل NIDCAP به شناخت این توانایی ها تاکید دارد.
- مراقبت تکاملی هر نوزاد را به عنوان یک شخصیت **منحصر بفرده** با توانایی ها و امکانات مشخص خود می نگرد و نیز توانایی هر نوزاد برای تحمل استرس و حفظ هماهنگی بدن منحصر بفرده است.

- رفتارهای زیر نشانه ی عدم توجه می باشد:
- ابروهای بالا افتاده و چهره گشاده،
- عطسه و خمیازه.
- همچنین می تواند نشانه توجه نوزاد باشد، مانند کلید کردن نگاه روی چیزی و یا حرکات گردان و زیاد چشم ها در حفره چشم.

- **خمیازه**: نوزاد دهان خود را به میزان زیادی باز کرده که معمولاً با یک دم عمیق نیز همراه می باشد.
- **عطسه**: نوزاد هوا را با قدرت از دهان و بینی و طی یک عمل ناگهانی و انفجاری بیرون می دهد.
- **چهره گشاده با ابروهای بالا افتاده**: ممکن است چشم باز و یا بسته بوده، ابروها با بالا کشیده شده اند و پیشانی نیز به سمت بالا کشیده شده است. این رفتار می تواند زمان خواب و یا بیداری نوزاد مشاهده شود.

رفتارهای استرس نوزاد (چهره)

اخم کردن

شکلک دهان

خمیازه

- **حرکات گردان و زیاد چشم ها در حفره چشم :** چشم های نوزاد حرکات زیادی دارد که ظاهراً یک عملی غیر قرنیه غیرقابل کنترل بوده این رفتار می تواند زمانی که چشم ها در حالت نیمه باز و یا کاملاً باز هستند دیده شود.
- **چشم برگرداندن از چیزی :** نوزاد به طور فعال چشم هایش را از یک هدف اجتماعی و یا غیر متحرک بر می دارد. نوزاد ممکن است به طور آنی چشم هایش را بسته نماید.

• **اخم کردن** : نوزاد با انقباض عضلات دور چشمی سیاهی چشم هایش و یا ابروهایش را در هم کشیده و قسمت بالای صورتش در وضعیت چین خورده و انقباض عضلانی قرار می گیرد.

• **آه کشیدن** : نوزاد دهانش را گرد کرده و لب هایش را غنچه می کند و یا آن ها را به طرف جلو آورده که ظاهر آه کشیدن به وی می دهد . این رفتار می تواند هم در زمانی که چشم ها باز هستند و هم در حالت بسته بودن چشم ها مشاهده شود.

- **فوکوس کردن (خیره) و کلید کردن نگاه به چیزی** : نوزاد نگاه خود را بر روی یک شی دور یا نقطه ای در محیط و یا بر فرد مراقبت کننده اش فوکوس کرده و یا این که به یک سمت چشم می دوزد. ممکن است این حالت به دلیل صدایی باشد که در محیط اطراف ایجاد شده است. مشخص نیست که آیا نوزاد به چیزی که خیره شده آیا دارد آن را ورنه اندازه و بررسی می کند یا خیر. این عمل تقریباً اجباری بوده و تعدیل آن برای وی مشکل می باشد.

رفتارهای استرس نوزاد (چهره)

دهان
بازمانده
شل

نگاه مبهوت و بی حالت

دهان مربعی شکل (حین گریه)

زبان
بیرون
افتاده

• صدای کوکو(شبيه صدای کبوتر یا قمری): نوزاد یک صدای نرم خوشایند و ملایم شبیه کوکو از خود بیرون می آورد.

• حرکات دهانی برای صحبت کردن: زمانی که چهره نوزاد به طور مشخصی در وضعیت آرام و متحرک قرار دارد و یا این که نوزاد به یک شی متحرک در محیط و یا فرد مراقبت کننده خیره شده است زبان و لب های وی به شکل نرم، منظم و گفتارگونه درآمده و وی اصواتی از خود در می آورد.

